

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei arhidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 47,
Correspondențele sunt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 27.
Epistole nefrancone se refuză. — Articuli nepublicii nu se însoțiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rându-l cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru tip-care publicare.

Sibiu, 3 Decembrie.

De astă dată o corespondență din părțile Zarandului, ne impune condiul, o corespondență, pe care, cel puțin deocamdată, o mai rezervăm între rezervate.

Am dis noi nu de mult, că desbinarea dintre noi este mai periculoasă decât amenințările naționalității noastre, care vin din afară de poporul nostru.

Corespondența din cestiune descrie lucruri, cari se mișcă în periferia unei comune, însă dacă astfel de turburări și coturbări între frați se înmulțesc și se avântă la oare care generalizare, împedecă progresul poporului nostru.

Corespondența din cestiune se plânge asupra unui preot gr. catolic că cu promisiuni, cari nu se pot implini, seduce poporul greco-orient. dăde credința sa străbună și severșese funcțiuni, etc. etc., care fiind lucruri prea grave nu le facem obiect de discuțiune, ci îndreptăm pe respectivul jeluitoru să facă arătare la forul competent și să ceară ca cel ce nu respectăză legile să fie pedepsit.

Scim că vor fi mulți, cari cu oare care suris și chiar cu despreț vor dice: Așa! ceartă între popi! Nimica mai departe!

Și dacă astfel de casuri n'ar fi decât curate certe între popi, nu sunt bune; ordinarietele n'ar trebui să le sufere, de oare ce în cazul cel mai domol, compromit autoritatea preoților. Apoi, nici un episcop, fie de ori care confesiune, nu poate fi nepăsătoru, când preoții și compromite autoritatea, pentru această, și are mai departe consecențele ei.

Ca unii căror ni se arată multe casuri de felul celui amintit, considerăm lucrul, cum am dis odată la început, din alt punct de vedere. Certele popesi dintre confesiunile căror aparțin Românii, sunt un izvor nesecat de deprinderea în despectarea religioșității; de imposibilitatea

de a înființa posturi de parochi cu dotațiuni corespunzătoare, prin urmare și cu calificațiune corespunzătoare; de a împedeca înființarea de scoli bune și de a susține învățatori buni intr'ensele; de a perpetua în popor ignoranța și în chipul acesta a' subjugă atâtău moral și pe urmă material până și celui mai prăpădit Evreu conlocuitoru cu Românii nostri intr'o comună.

Nimenea nu se va putē îndoi, că un izvor, din care isvoresc astfel de lucruri, nu ar merita numai atențiunea prelaților bisericesci, ci și a tuturor Românilor, și nimenea nu va putē nega consecențele ulterioare ale izvorului pomenit, care nu pot fi altceva decât lăngădarea corpului nostru național și conducerea lui la destrucțiunea și perirea sigură.

Fariseismul sau ignoranța, cu care sântem de multo și din partea multora înteminați, că nu e deosebire mare între cele două confesiuni nu ne salveză pozițiunea. Mare sau mică, deosebire este, căci dacă nu ar fi deosebire nu ar fi două confesiuni. Apoi încât pentru deosebire, deosebirea este mare și încă deosebire principială. Biserica care se numesc astăzi pe sine catolică poate să fie catolică, dar este tot odată și absolutistică. Biserica ortodoxă orientală, care în felul ei încă este catolică din firea ei este constitutițională. Una vrea se adune tot în sinul ei „unic mântuitoru”; cealaltă mai modestă, permite fie căruși să intre în sinul ei. A aduna și a permite să se adune este în sine o deosebire; a guvernă personal și a guvernă prin sinoade ează este deosebire, afară de toate dogmele.

Nu facem imputare, ferească Dzeu bisericii catolice și nici acela ce cu credința sunt alipii de densă, ear cu ritul se țin încă de cea ortodoxă orientală (Greco-catolic este un titlu usitat la noi pentru uniți; sciința însă la toate națiunile europene nu

mesce biserica ortodoxă greco-catolică ceea ce este și corect.) Respectăm ori și ce confesiune și avem motiv, pentru că vrem să fie respectată și a noastră. Religiuinea este afacer de conștiință pentru fie cine și nu noi cari sântem tacași de schismatici și erezici chiar, vom fi aceia, cari să cerem și pretindem arderea și maltratarea a celor ce nu sânt de o credință cu noi.

Nici că nefericirea Românilor ar sta în împrejurarea, că sântem împărțiți în două confesiuni, nu am admite. Nu confesiunile sânt de vină, ci însușirea proselitistică, care și-o permite o confesiune, este cauza reului. Proselitismul nu este scrupulos în mijloace; el vrea să câștige, să cucerescă și de aci vine, de el se face și agresiv și turbură pacea oamenilor celor mai liniștiți. Apoi proselitismul se manifestează tot deatna agresiv și voiesce se facă cuceriri. Omogenitatea elementului în astfel de casuri e turburată, și dacă din gură se susține, fapta o dă de minciună. Câte exemple n'am putē aduce dela Francesi, Spanioli și alte neamuri în privința acestora; câte nu s'ar putē aduce dela noi chiar, unde în timpul Mariei Teresie sub scutul guvernului de atunci un Român în țeara Oltului și alți în alte părți, Români fiind, persecutau pe frații lor pentru puțină diferință de credință dintre densii. „Monastirea Silvașului” este un document, care va rămâne neșters în istoria Românilor, spre a arăta cum de cu toată neînsemnata diferință confesională, totuși Românii își dau toate silințele ca pe frați, cari remăseseră statornici în credința lor, să-i alunge din institutule lor și să-i nimicească.

Modalitatea luptei de astăzi nu mai este cea din secolul trecut. Astăzi și pe terenul acesta armele sânt modificate. Iesutismul, fie în reverendă, fie în frac, și în frac se arată numeros în zilele noastre, el pune pe nemerici să turbure linișcea. El stă rinjind la o parte, până când prada este ma-

tură de a căde deplină jertfă și nu mai atunci pășese pe față ca să se facă stăpân de densă.

O! dar tema aceasta pe cât este de odioasă pe atăta este și de abundantă. Am putē intra mai adunc în interiorul ei spre a vedē tot mai urit.

De astădată va fi de ajuns a pune degetul și a pipăi rana.

Inteligența română câtă este independentă în convingerile sale religioase, ar trebui să recunoască pagubele, ce lea îndurat, le îndură și le va îndura națiunea română din un proselitism escesiv, și dându'și concursul pe lângă căpetemele bisericesci să pună capet acestei stricăciuni naționale.

De Roma papei, de care ne cântă cu ochii întorși iesuții, că este mama noastră, să nu se amăgească nimenea și tot așa de puțin să se sparie de fanarotismul constantinopolitan și falsul cesaro-papism al Rușilor, cari pe ortodocșii din afară de împărățiile turcesci și rusesci nu'li priveșce de loc.

Mama Romă n'are nici o milă de nimenea. Ea caută după interesele ei și patează și diplomatisează jertfnd când i vine bine pe Italiani, pe Poloni deseversși catolici și pe ori care și de sigur că în creșele inimei ei nu va fi mai multă milă pentru Românii, cari cu ritul încă nici nu sânt în staulul ei. Fanarotismul și cesaro-papismul n'au nici o influență asupra noastră.

Crează fie care parte după cum e convinsă, însă vadă ear' fie care, să aibă parochii bune, pentruca poporul din tr'ensele să poată fi bine instruit și prin instrucțiune să se poată ridica la o stare mai bună materială și intelectuală.

Dacă vor folosi aceste cam apocaliptice cuvinte a le noastre ne-am bucura. Ear' dacă nu vor folosi, noi vom fi siliți să mergem mai adunc în cestiune, ca să vadă toți Românii din toate părțile toate cauzele de cari suferim și ne îngreuează progresul.

FOIȚA.

O notiță

asupra diarelor literare-beletristice și populare de dincoace de Carpați.

„Albina Carpaților” — „Amicul Familiei” — „Cărțile săseanului român” — „Familia” — „Șefetorescu” — Post-Scriptum și o promisiune.

(Înceieri.)

Să trecem la „Amicul Familiei.” Este una din multele publicațiuni ale d-lui N. F. Negrutiu. E renunita foaie, care a cores pe Alecsandri în „Cântecul ginteii latine.”

Să o esamuiam mai de aproape, să vedem are ea vre-un preț literar sau nu?

În numărul 90 al „Familiei” din an. 1880, dl Vulcan însuși se indignează de modul, cum înțelege domnul Negrutiu „a redacta.” La aceasta însă vom reveni.

Deocamdată să constatăm noi însine prin probe, dacă „Amicul Familiei” corespunde chemării sale?

Pentru exemplul luăm anul I 1878. Totdeauna anul prim al unui jurnal e scris cu mai multă îngrigire. Ne uităm la poezii — vedem îndată „Cântecul ginteii latine,” din care cei dela „Amicul Familiei” făcură o caricatură cu espresivniule lor pocite. Apoi ce mai vedem?

Debile încercări de ale unor tineri poetași ca P. Dulfu și V. R. Buticescu — cari în tot cazul nu trebuiau publicate — cel puțin nu toate într'un jurnal, care ține la demnitatea sa. Mai vedem în urmă poezii reproduce de ici de colo, fără a se arăta de unde. Ne uităm la prosă, ce vedem? Nisce novele scrise tot de începători într'o limbă și un stil cât să ferească Dumneșeu!

Apoi mai vedem alte articole traduse sau reproduce, nu se spune nici odată de unde.

Tot așa și acum, ba poate mai rău de se poate.

Ca să nu mă acuse cineva, că vorbesc în vânt și nu întăresc cu exemple ceea ce susțin — să dau exemple. Avem în mână nrul 1. din 1880.

Pe pagina primă vedem o poezie: „Mângăere și alinare” de P. Dulfu; se începe așa:

E frumos, că primăveră, secul ginasu femeiescu,
Me închinu lui totdeauna (?) cunu respectu dumnieșescu; (!)

„Diauna bună se cunoasce de dimineța,” dice Românul; vă puteți face idee de cele ce urmează, și nu vă veți mira, dacă veți găsi mai departe:

Ca-ci (pfui!) femeile suntu angeri, si ceresculu loru destinu
E a tinda omenime în nopti (!) grele de tristare Mangaiare si-alinare

Auțiți doamnele mele, ce e des tinul d-voastre!

Sau:

Esti de crinu unu muguru fragedu (!).....

Și parfumu-ti dulce (!) totusi.... etc.

Vreți mai departe?

Și notabene aceasta e una din cele mai bune poezii din „Amicul Familiei”!

Urmează „O mamă” versiune (?); nu sciu dacă vrea să dică traducere. Dar' să nu ne mirăm. „Amicul Familiei” se fereșce ca de foc de cuvintele: „traducere” și „reproducere.” Ce să'i faci?! Vrea să apară originală!

Și în ce limbă e tradusă „O mamă”?

La pag. 2 cetim:

... Aceșta facu din capu într'unu modu pușinu semnificatoriu, — ér' pe busele lui se ivi un zimbet misteriosu”....

... În momentul acest'a, vechiă pendula (?), ce eră atârnată într'unu anghiu alu chiliei, se rupse făcându un sgomotu mare, — celea trei greutate de plumbu caduira în jos până ce atinseră parchetu și orologiu se oprî...”

Aferim!

Pare că vă ved cum faceți din cap într'un mod mult semnificatoriu, — ear' pe busele d-voastre se ivesce un zimbet — dar' de loc misterios — când celea (sic!) trei greutate de plumb (!) cad în jos...

Revista politică.

Sibiu, în 3 Decembrie.

Diarele vieneze sînt alarmate de impregiurarea, că principele de coroană, respective mareșalul lui, a tomit la Paris mobilele pentru locuința sa. Articuli de fond s'au scris și se scriu în presa din Viena, în care lamentarea este mare, că principele de coroană ignorează industria austriacă. Cechii califică purtarea Vienezilor de necuviincioasă și ordinară, care se ascunde sub mantaua industriei.

Dela București se scrie la „Bohemia” în chestiunea succesiunii pe tron, că principele Frederic (n. 1843) frate mai tînr al domnitorului Carol este designat de succesor. Cu toate acestea pentru a nu se atinge susceptibilitățile Doamnei, care tot mai speră a da țerei succesor și susceptibilitățile României, principele Frederic și tratele acestuia Leopold vor purta deocamdată titlul de „principe de România”. Principele Frederic va veni la București și se dăce, că va primi o comandă mai înaltă în armata României. (În Germania comandază fiind loc. colonel, un regiment de dragoni).

Scirea aceasta este cu totul în contradicție cu alte sciri, cari spuneau, că succesorul este fiul lui Leopold, Carol.

Astăzi a sosit dela București următoarea telegramă senzațională:

Un atentator, care cu un cuțit a rănit ușor pe ministrul Brătianu, s'a constatat a fi funcționarul subaltern din ministerul de finanțe. Acesta pe cum se dăce a împlini mandatul comitetului secret de cincișeci, care încunoscînțase mai înainte pe ministrul Brătianu despre sentența de moarte ce i s'a dictat.

În Iria sporesc epistolele de intimidare și mutilări de vite, ceea ce dovedește cu atât mai mult despre agitațiunea, de care e străbătută țeara aceasta.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Oraștie. (Scolastic). Cu drept cuvînt se dăce: că știința și cultura sînt acei tesauri neprețuiri, cari rădăce pe indiviși și popoare la adevărată lor destinație. Fericirea, ba chiar existența unui popor depinde dela aceste. Acel popor, care le posedă într'un grad mai înalt, devine într'o poziție mai onorabilă în concertul altor popoare, devine mai respectat de acele, cu un cuvînt devine mai fericit.

În genere este cunoscut, că aceste tesauri le poate căștiga fie care na-

țiune cu mai mare facilitate prin institute de creștere și instrucțiune, în care respiră liber limba sa proprie. În urma acestui adevăr, ce nu poate suferi nici cea mai mică dubitație, vedem că o națiune, când voiește a nimici și contopi pe alta, se silește a răpi mai întai limba, scoțîndu-o de pe acele terene, prin care ar spori cultura la respectiva națiune. Un atare cas 'l vedem acum, când Maghiarii cu ori ce preț se silesc a ne îngropa în sine limba noastră cea scumpă și a îmbrățișa pe cea maghiară, silind pe învățătorii nemaghiari a o propune chiar din clasele inferioare în detrimentul altor obiecte, a căror necesitate se simte mai mult la noi. Grave timpuri am ajuns! Dar în contra legii nu putem face nici un pas de opunere, ci trebuie să o ținem și împlinim cu sântenie. Mai dureroase sînt acele impregiurări, când vești pe mulți părinți (vorbesc de Oraștie și giur) parte mare preoți, cari voinđ și creșdînd a'și crește fiii dor, conform spiritului timpului (?), i'duc fără, seau cu prea puține pregătiri, parte în norma și apoi în gimnasiul maghiar din Oraștie, parte la Sasi. La acest pas după mine unul greșit, — după spusa multora, i'indeamnă: pe unii lipsa de învățătorii calificați prin comune, pe alții lipsa de scoli mai înalte românesci în apropiere și în fine pe cei mai mulți dorul de a înveța fiii dor limba maghiară ca limbă a statului.

Pe cei ce li-ar servi de motiv: lipsa de învățătorii calificați, i rog, ca membrii cu influență în comună, să se intereseze de a face salarii corespunzătoare învățătorului, ajutînd spre acest scop numai cu jumătate peseele ce le are la oraș, computeate fiind și privatele ce le plătesce, la salariul învățătoresc, și atunci de sigur pe lângă un salariu frumos va căpeta și învățătorii bine calificați și devotați chemării învățătoresci. Celor ce le servese drept motiv lipsa de scoli mai înalte românesci în apropiere, le recomand cuvintele s. scripturii: „Caută și vei afla!” O atare lacună a simțit-o și Români din Oraștie, cari, deși cam tîrziu, la inițiativa unor membri ai comitetului, de tot respectul, a mijlocit schimbarea scoalei elementare în scoala normală rom. gr. obținînd și aprobarea Prea Ven: Consistoriu cu începutul anului 1880/81. Această soală încă va aduce bune servicii celor ce o vor căuta-o. Încătr privește gimnasiile românesci, de acele încă se bucură națiunea română, cari deși departe de aci, totuși avînd cineva interes i se vor pără foarte aproape. Studentii din gimnasiile românesci au folos dublu: a) și cultivează limba proprie, b) parale cu aceasta, se deprind și cu a conaționalilor

noștri. Pe acei părinți ce și trîmit fi la scoale străine, începînd chiar din cl. I și II-ua elementară, neglînd prin aceasta limba sa proprie și încreb, cum cred că vor pută folosi acei tineri națiunei sale, când vor ajunge în lumea practică, pe când ei nu și cunosc dulcea lor limbă maternă? Și până atunci căți ani perd, rămînd repetenți mai în fiecare clasă?

Ansă la scrierea acestor rînduri mi-a dat, că aducînd impregiurările cu sine de a fi și eu catichet la vro 40 tineri din 90 Români dela scoalele maghiare și săsesci, am observat, că mulți nu sînt în stare a ceti și scrie românesce; mulți folosesc cuvinte stricate ca soldații precum: am fêlului (am respuns) am fêștit (am vâpsit) ală șzolgăja etc. Măș bucura mult dacă prin aceasta s'și tras atențiunea celor interesați în această afacere, ca nu mai tîrziu să ne săpăm noi înșine groapa noastră.

Iarui Reii m. p.,
învățator.

Regulament

de reviziunea și editarea cărților bisericesci române.

Art. 1. Cărțile bisericesci se vor tipări atît cu litere latine, cît și cu litere cirilice după cum trebuința va cere.

Ortografia cărților cu litere latine va fi cea adoptată de Academia română. Aceasta însă nu împedcă pe St. Sinod de a face oare-care îmbunătățiri ortografice în folosul esetei transcrieri a ortografiei cirilice și a pronunției limbii. Ear' pentru cărțile cu litere cirilice va servi de normă ortografia existentă în cărțile aflătoare acum în uel bisericii române, și anume în cărțile tipărite în M-rea Neamplului.

Art. 2. Se va înființa în capitala României o tipografie pentru editarea treptată a cărților bisericesci, după cum trebuințele vor cere. Tipografia să fie înzestrată cu toate cele trebuitoare pentru funcționarea ei. Dreptcare să seceară dela guven mijloacele trebuitoare pentru acest sfărșit. Înal Prea Sînțitul Metropolit Primat, președintele St-lui Sinod, consultînd oameni șperși în arta tipografică, va stabili suma necesară pentru tipografia bisericescă și va face mijlocire la guvern, ca acea sumă să se prevadă anual în bugetul statului.

Art. 3. Se va institui un comitet compus din persoane competente, care să poseadă cunoscînțele teologice și limbistice, necesare la traducerea cărților bisericesci, din limbile în cari au fost ele scrise și din care ele s'au tradus în limba noastră, spre a pută verifica acele traduceri și a le perfecțiunea, unde trebuința ar cere. Limbele a căror cunoscînță se cere la reviziunea cărților bisericesci sînt: Elina, Slavoaia și Ebraica. Aceasta din urmă pentru Biblio-

mai ales pentru Vechiul Testament, carele se reproduce în o mare parte în cărțile ser-viului divin al bisericii, atît în cetirile numite *paremii*, cît și în stil și în maniera de a scrie a poezilor autori ai cărților cultului bisericii noastre.

Membrii comitetului editor trebuie pe lîngă o deplină cunoscînță a limbii și literaturii române, să cunoască aceste limbi sau cel puțin câte una din ele. Ei vor fi în număr de cinci sau cel puțin în număr de trei, și vor fi salariați de guvern cel puțin câte cu 200 lei noi pe lună. Ei vor fi aleși și numiți de catră St. Sinod.

Art. 4. La reviziunea cărților bisericesci se va procede în modul următoriu:

Cărțile de revisuit se vor recomanda de catră St. Sinod președintelui comitetului, care va regula imediat procederea la reviziune.

Cărțile revisuite și aprobate de toți membrii comitetului se vor înainta apoi St. Sinod, carele observînd reviziunea comitetului și gîsind-o îndestulitoare va trimite cartea respectivă la directorul tipografiei bisericesci spre tipărire.

Comitetul la reviziunea cărților bisericesci se va conforma regulilor următoare:

a) Va alătura cartea de revisuit cu originalul după care ea a fost tradusă.

b) O va confrunța cu ce alte traduceri făcute mai dinainte de pe acel original atît în limba română, cît și în alte limbi, și la locurile dubioase, eucivoce, ori neprecise, va prefera pre acea traducere, care se va pără potrivită cu originalul, s'au la trebuința va face o nouă traducerea a celui loc.

c) Va observa ca în limba română să fie exprimate ideele originalului cu esactitatea gramaticală, logică și teologică.

d) Terminii teologici și cei bisericesci stabiliți de Sinoade și de Biserica pentru exprimarea dogmelor și a rînduelilor bisericesci, trebuie să fie traduși cu cea mai scrupuloasă esactitate, adoptînd la nevoie chiar terminii originali grecești și Investindui în forma română, spre a înlătura perifrasede cele de prisos.

e) Fraselor se va da turnura limbii române pe cît va ierta fidelitatea și esactitatea traducerei. Nu trebuie însă arbitrarmente a se părăsi turnura cea clasică, carea adesea ori transpare în traducere română anterioară, și carea dă limbii bisericesci gravitatea și majestatea cuvîntului lui Dumnezeu.

f) La exprimarea ideelor în românesce să se respecte principiul popularității limbii, atît de mult respectat de vechii traducători români; pe cît însă această regulă nu va fi în opoziție cu trebuința de a exprima ideile originalului cu toată esactitatea lor, esactitate, pre carea adesea ori traducătorii cei vechi o au sacrificat popularității. Limba noastră astăzi este mai înaintată și mai bogată în forme și expresiuni, decît înainte. Biserica deși eminento conservatoare este totdeodată o mare scoală pentru poporul,

„Nerone” resumat al unei comedii cu acest titlu „Resumatul” începe:

„Comediante, tragediante”, aceste două cuvinte etc. (și eu adaug: — aceste două cuvinte încă nu sînt tot ce a produs mai hidos imaginațiunea pedantescă a d-voastre).

„Viorele” adunare de sentențe, cu deosebire din drama lui Berchea, au cel puțin meritul, că încat-vă tot le mai recunosci sub pocita haină, ce le a dat „Amicul familiei”.

„Cîntecul din jocul „Hora” (?)... Pentru Dumneșeu! nu vî bateți joc și de „Hora”, că nu va făcut nimica, vai de păcatele ei!

Urmează apoi:

1. Reproducerea epistolei dlui Ureche, trimisă pe la toate jurnalele și pe la toți scriitorii români, în cauza Albumului Macedo-Român.

2. Urmează o altă epistolă dela un Român din Macedonia, catră unul din București, reproducă — nu ne spune de unde.

3. O correspondență dela Năsăud ca vai de ea, scrisă de vre un student de gimnasiu.

4. „O dorință la anul nou” care vrea să fie și ea poesie — în realitate însă nu e nici prosă.

5. „Scănteiuțe” (?!), unele bune-rele reproducere cine mai scie de pe unde, altele ca vai de ele — poate — originale.

6. „Revista”; noutăți reproducute — nici odată nu ne spune de unde. Încă odată: „Diauna bună se cunoaște de dimineța” — Acesta e primul număr din 1880; nici celelalte nu sînt mai bune.

Așa înțelege dl Negrutiu a redacta o foaie!

Dar la „Cărțile săteanului român” și la „Biblioteca săteanului român” face și mai simplu. Așa nrl din urmă al „Bibliotecei S. R.”, cuprinde: o disertațiune de M. Toma, reproducă din analele asociațiunei transilvane.

O poesie de I. Vulcan, reproducă din „Familia”.

O novelă de V. R. Buticescu, reproducă din „Familia”.

Toate aceste fără de a cere măcar învoirea redactorilor respectivi. Așa redactează dl Negrutiu!

Să trecem la „Familia” și „Șeștoarea”!

Eată ce cetim în nrl 90 al „Familiei” din acest an, sub rubrica: „Literatură și arte”:

La Gherla a apărut; „Calendarul Săteanului român pe anul ordinaru 1881”, urmat de cartea III „Biblioteca Sateanului Român”, redactor editor F. N. Negrutiu. În acestă bibliotecă vedem intrate altele, o disertațiune a repausatului M. Toma reproducă din analele Asociațiunii transilvane, poesiă „Copila română” de redactorul acesteii foi și novelă „Nunta Dochitiei” de V. R. Buticescu, ambele reprints de din „Familia” însă nicăiri nu se arata de unde sunt scoase. Sigur, că a redacta astfel este ușor, înse a nu cita isvorul, se u cel puțin a nu cere voi a autorului și a redactorului nici decăt nu este un ce convenabil. Dlu Negrutiu de mult timp redactează tot așa ceea ce alți scriu ceea ce e proprietatea altera, d-sa reproducă fără nici o mustrare de cunoscînță și fără să citeze nici odată isvorul. Astfel a redactor o multime de scrieri din „Familia” și „Șeștoarea”. E bine în fine să fie deajuns această procedere sau i vom tramite contă!

unde el se cultivă și intelectualmente și moralicesc, învață treptat și idei expresive.

g) În chestia purității limbii se se fearească de orice extremități și arbitrarități ce se ved în literatura noastră modernă. Îndată ce o expresie introbuințată în limba bisericească, ori de ce provenență ar fi ea în origina sa, este înțeleasă de Români și primită în limbă, și exprimă bine ideea originală, și altă expresie echivalentă nu este în limba poporului, aceea se va menține și în viitoriu. D. e. dicerile: Slavă, Slăvesc, Slăvit, Proslăvesc unii din editorii moderni au creșut. că fac mai bine înlocuindu-le cu mărire, măresc, mărit, prea măresc, și a; însă în toate limbile culte alta este slavă și alta marire; a lepăda prin urmare acest cuvânt, ne având altul echivalent, înseamnă a sărăci limba și a o prosti. De aceea dicerile adoptate în limba bisericească din limbele, cu care Români au fost în contact, numai atunci se se schimbă, când ar fi altele române de aceeași însemnare d. e. popor în loc de norod, timp în loc de vreme, drept credincios în loc de pravoslavnic s. a. Sau când dicerile întrebunțate până acum ar fi în opoziție cu eufonia limbii române, precum: blagoslovenie, polnojoznă, bogoslovenie, voscresnă, peasnă, blagorodie, bogorodici-nă, troicinic, pavcerniță, obedniță, slavoslovie, presfeltnă, osvęstanie, blagocestie etc. bunul simț românesc cere ea aceste vorbe, care nu pot dobândi certăenie în limba română, se se înlocuiesc cu altele române echivalente, și la nevoie chiar se li se pretere termeni originali grecești, precum s'a și făcut cu unele până acum, adoptându-se d. e. dicerile: ghaisma în loc de osvęstanie, buna cinstire în loc de blagocestie, bunăvestire în loc de blagovęstanie, mărturisire în loc de spovedanie, teologie în loc de bogoslavie, odă sau cântare în loc de peasnă, doc-sologie în loc de slavoslovie, bine-cuvântare în loc de blagoslovenie, triodiu în loc de tripsiasniț, mesmoptica în loc de polnosnoșită, tipica în loc de obedniță, ortodoxie în loc de pravoslavia. ș. a.

În tot cazul inovațiile limbice în limba cărților bisericești se îngăduie numai întru cât ele vor fi cerute de o vederată trebuință, provocată de esactitatea expresiunii sau de estetica cerută de ori ce limbă cultă. De aceea toate traduceriile moderne de termeni bisericești cari, sânt contra logiceii, arhilogiceii, artei poetice și musicale bisericești, se se înlătură și se se corează ca să corespundă cu însemnările lor originale. Să nu se admită d. e. termeni de acei fabricați de editorii cărților bisericești mai în urmă la Râmnicul Vlăcei sub repausatul episcop Calinic, Șeșednă în loc de Ședealnă, asemănând în loc de Podobie, Ascultătorul în loc de Ipacoi, Luminând în loc de sftelnă etc. pentru că sânt ne-logice și ne-corespunzătoare cu ideile originale. Termeni musicali și poetici, acei originali gre-

cești precum: Idiomelă. Prosonie, Melodie, Armonie. Simphonie, Odă, Imnu Stih, Stilologie, Acrostich, etc. se se adopte și în cărțile noastre bisericești, în locul celor slavene: Samoglasnică, Podobie, Peasnă; sau a traducerilor perifrastice precum: dulce — cântare, Impreună-glăsurie, stihul cel de pe margine etc.

Art. V. Revisuirea cărților bisericești se va începe dela cele mai puțin voluminoase și mai des întrebunțate, precum sânt d. es.

Orologiul (Ceaslovul), Evchologiul, (Moliftentul), Liturgiulul Psaltire, Evangalia, Apostolul, apoi vor urma cele mai voluminoase și mai costisitoare, precum: Octoiulul Triodul, Penticostarul Mineele lunare, Tipicul, Biblia, s. c.

Art. VI. Dacă după revisuire și aprobare vre unul dintre ierarchii, sau altă persoană, ar voi a tipări vre o carte bisericească, cu chieluiala sa în tipografia bisericească, atunci plătind costul tiparului va pute dispune de cărțile tipărite după bună voiața sa.

Art. VII. Cărțile ce se vor tipări cu chieluiala Statului vor fi încredințate directorului tipografiei, care le va distribui unde trebuința va cere, și va încasa prețul lor, carele totdeauna trebuie să fie moderat, reprezentând analogia capitalului chieluit cu tipărirea și un procent moderat conform cu acel stabilit în țeară de caselle de credit ale statului, spre a se înlesni cumpărarea cărților de cei ce vor avę nevoie de dñsele. Directorul va da compt în fe care an Sântului Sinod de banii încasați de pe tipărirea și vëndarea cărților. Sinodul va regula cele de cuviniță pentru păstrarea și întrebunțarea escedentului ce ar rezulta.

Art. VIII. Când tipografia și-va forma capitalul în de ajuns pentru întrefinerea sa, va înceta ajutorul dat de Stat, și ea va continua a funcționa prin propriile sale mijloace.

Art. IX. Directorele tipografice trebuie să fie o persoană distinsă atât prin sciință cât și prin onestitate, și să depună o i garanție în valoare egală cu suma de bani ce i se va încredința spre administrare. Sciința i se cere pentru ca să poată esecuta tipărirea cu cea mai mare fidelitate și esactitate, pentru ca să nu se introducă în cărți greșeli și omisiuni, precum aceasta din nenorocire s'a întemplat la editarea cărților bisericești în fosta tipografie a Metropolitului din Bucuresci, când din lipsa unui director competent s'au strecurat o mulțime de greșeli în cuvinte și omisiuni de întregi frase ceea ce a compromis foarte cărțile acele. Directorul tipografiei va fi ales de Sinod în înțelegere cu Ministrul de culte și aprobat de domitor, el va fi salariat și va administra tipografia cu avutul ei sub controlul Sinodului împreună cu Ministrul de culte, până când tipografia se va întrefinē de Stat, dar după ce ea va avę mijloacele sale proprii de întrefinere, va rămânē numai sub controlul S-tului sinod.

Art. X. Inaltul P. P. S. S. Metropolit și P. P. S. S. Episcopii se ia măsuri, ea până la realizarea noiei edițiuni a cărților bisericești, se nu se tolereze a se face de către Biserici în limba cărților bisericești, esistente nici o schimbare sau inovare arbitrară, nici să se adopte prin biserici vre o edițiune nouă de cărți bisericești, abătută dela vechile ediții, și care s'ar fi făcut fără censură și aprobarea S-tului Sinod, căci nu mai așa se va pute înfrēna pasiunea de inovare, care de un timp a cuprins până și pre cei mai puțin cărțurari, de a se arata progresiști, modificând după capul lor espressionile cărților bisericești, apoi și unde nu trebuie modificat nimic.

Art. XI. Inalt preț sântul Metropolit Primat, Președintele S-tului Sinod, se stăruiesc în numele Sinodului și a întregii biserici Române, la guvernul Măriei Sale Domnitorul Românilor, ca aceste măsuri propuse de St. Sinod pentru tipărirea cărților bisericești să se aplice fără întârzieri prin procurarea mijloacelor necesare pentru înființarea și întrefinerea tipografiei cu personalul trebuitor, atât pentru tipărirea cât și pentru revisuirea cărților bisericești. La sesiunea viitoare Inalt preț Sântia Sa va încunosciința pe S-tul Sinod despre rezultatul mijlocirei sale la guvern și despre măsurile, ce s'ar fi luat pentru înființarea tipografiei, pentru ca S-tul Sinod să poată îndeplini cele ce se cer din partea sa pentru meintârziata revisuire și editare a cărților bisericești.

Acest regulament s'a votat de St. Sinod în ședința sa din Noemvre 1880.

Președinte, Metropolit Primat al României Calinic.

Ioșif Metropolit Moldovei.
Melchisedech Episcopul Romanului.
Inocentie Episcop de Buzen.
Calinic Episcop Hușilor.
Episcop al Argeșului Ghenadie al II-lea
Ioșif Episcopul Dunărei de jos.
Calist Stratonichias Bacoaeannul.
Ioșif Botoșeanul.
Eremia Galațeanul.
Silivestru P. Piteșteanul.
Valerian Râmniceanul.
Inocentie M. Plocețeanul.
Calistrat Berladeannul Arhieriu.

Varietăți.

* (Comitatul Sibiului). În numărul trecut am anunțat, că adunarea generală a comitatului se va ține în 18 Dec. n. Înainte de noi anunțiasse tot așa o foare nemfească de aici ceea ce vëndnd că nu se desminte ne-a îndemnat se luăm și noi de bani buni Din partea cea mai competentă aflăram mai în urmă, că adunarea generală din considerațiune la sərbătoarea noastră se va ține numai Lună în 20 Dec. n. Deci pentru orientarea celor pe care i privesce ne grăbim a

aduce la cunoștință dispoziția cea autentică despre ziua intrunirii adunării generale a comitatului.

* („Din poesiiile lui Andreiu Mureșanu“). Onorabila veduvă a bardului național, din a căru liră a răsunat în 1848 „Deșteaptă-te Române!“, a pus sub presa tipografiei archidieceșane o ediție nouă a colecțiunii de poesii, pe care Andreiu Mureșanu a publicat-o cu litere cirilice în 1862. Ediția nouă, a căru tipărire, se va termina în zilele aceste, se deosebesce de cea veche înainte de toate prin literale latine, și apoi prin mai multe a duse poetice, cari aparțin numai acestei edițiuni noue. Tiparul, hărția și intru tot ajustarea cărței va corespunde în privirea eleganței chiar unor pretensiuni rigorose.

Anunțicul acesta anticipat slugească totodată drept deslușire dată unor „editori“ prea zeloși ca dl Fekete-Negrutiu din Gherla, care — avënd nisece teorii de drept prea ciudate — își permite în anunțuri literare a o-ma „pre toți aceia cari ar fi în dreptul de proprietate“, ca ei negreșit să-l încunosciințe pe Domnia Sa despre aceasta până la un termin hotărât (13 Ianuarie 1881), căci neurmând proprietarului (!) astfel, „editorul“ numai decât („în 2/14 Ianuarie 1881“) va dispune însuși de proprietate...

Trop de — zle! dle „editor!“!

* (Bal românesc în Budapesta). Junimea română din Budapesta și anul acesta face mari pregătiri pentru arangarea unui bal românesc, al căru venit curat e destinat pentru societatea „Petru Maior“. Comitetul arangator e compus în următorul mod: Președinte: Gerasim Raț; vicepreșidenți: Emil cavalier de Pușcariu și Alesandru Duma. Membrii: Constantin cavalier de Aldulian, Emil de Bardosy (secretaria), Virgiliu Bogdan, Georgiu Crenicean (cassariu) Ioan Dragos, Iacob Maior, Ioan Mețian, Ioan Negrean, Emiliu Poruțiu, Ladislau Pap-Szilagy, Nicolau Rednean, Petru Roșca, Iuliu Schelegean. La acest bal vor juca 12 tineri români jocul național „Calușerul“ în costume naționale, căci acest joc a secerat și la balul român din fărșangul trecut lauda și admirarea străimilor. „Vătaful“ va fi domnul Iacob Maior, medic în anul al V-lea.

* (Incidentul „Bartha“). Comisiunea emisă pentru cercetarea acestei afaceri a siasat consultările înainte de ași pute termina definitiv chemarea. Pricina acestei sistări — după cum dize „Egyetértés“ — ar fi un conflict, ce s'a născut între membrii

Aceste le scrie „Familia“.
Da, toate sânt adevărate, dar — le scrie „Familia“.

Dl Vulcanu se indignează de modul cum dl Negrutiu redactează...

Draeu'i dize prumbea!¹²
— Și'i mai negru decât ea.

Dar' cum se redactează oare „Șeșdetoarea“, cum „Familia“?
Să vedem.

Avem un număr din „Șeșdetoare“.
Ce conține oare?

O disertatiune — reprodușă.

O poesie ca vai de ea, reprodușă și aceea din „Familia“.

Ba încă și o ilustrațiune reprodușă din „Familia“.

Noutăți, reprodușe vorbă de vorbă, literă de literă din „Familie“ — Așa redactează dl Vulcan „Șeșdetoarea“. Negreșit, că e ușor a redacta în acet mod nu două, ci douăzeci de jurnale! Toate ilustrațiunile, noutățile, etc. din „Familia“ le mai tipăresce odată în „Șeșdetoare“; și aceasta o face fără nici o mustrare de conștiință!

Eu ași da dlui Vulcanu un sfat, dacă nu'i va fi cu supărăre. Să lase cel puțin titlul „Șeșdetoarei“ și să l înlocuească cu „Revista Familiei“ sau „Familiața“, ca astfel cel puțin oamienii să nu l creadă redactor la două foi, pe când în faptă nu e de loc.

Căci „Familia“, se redactează ea altfel decât „Șeșdetoarea“ și „Amicul Familiei“?

Să vedem.

Ori cine poate ușor constata, că partea cea mai mare a materialului din „Familia“ o compun:

1. Noutățile, toate reprodușe, și cari cuprind jumătate din foaie, une-ori și mai mult.

2. Câte un roman tradus — de esemplu „Secretele Castelului“ tradus deja de mai nainte în românește — și cunoscut publicului român — de nu l-ar mai fi cunoscut de loc! E drept că i s'a schimbat titlul din „Vrăjitoarea roșie“ în „Secretele castelului (!)“, dar numai atât.

Apoi din când în când câte un roman de ale dlui Vulcan — despre

care'mi voiu lua permisiunea a vorbi de altă dată mai pe larg, și cu deosebire despre „minunata compunere“ „Barbu Strimbu“, roman în 3 tomuri (!) — ultimul op (!) al dlui Vulcanu. Atunci se va alege ce plătesce.

Așa redactează dl Vulcanu!

Mai voiteți esemple?

1. Portretul lui Gambetta din 1879 Nr. 9 — asemenați cu portretul lui Gambetta din 1871 Nr. 5 — e tocmai pe tocmai.

2. Portretul A. S. R. Carol I. în 1866, în 1869, în 1876, în 1878, de patru-ori în curs de 12 ani — același portret!

3. Unul și același portret ni se dă în 1871 Nr 10 ca: „doamna Flóre“ și în 1877 Nr. 1 ca „doamna Stanca“!

* * *

Ați vëndut cum se redactează jurnalele noastre literare de dincoace. — Ca să fiu redactor a la donii Negrutiu și Vulcanu, n'am de cât să traduc vre un roman angles (!) sau francez și să îndop la jurnalul meu pân'o striga, că'l

doare, — apoi din când în când se mai forfec ceva noutăți, se mai umplu câte o pagină cu anuciuri, (chiar și acele reprodușe numai cu scirea lui Dumneșeu sftântul și fără ca să me roage nici draclul cu atât mai puțin să'mi plătescă — cum facea „Familia“) — apoi din când în când s'o mai scriesce cu câte un roman, a la „Barbu strimbu în Europa“ — scris de silă și nevoie, — cum a dat Dumneșeu, și — eată-mē redactor! —

Post Scriptum. Cele ce le-am spus, măturisese nu sânt tot ce voiam să spun. De o cam dată însă, și pentru a arēta și dovedi cele două puncte ce'mi-am propus, cred că au fost destule. Sperez însă, iubiți cetitori, că în curēnd ne vom revēdē în foia „Telegrafului român“, căci nu mē lasă inima să nu vorbesc mai îndetaliu despre toate jurnalele noastre literare — beletristice, și cu deosebire despre operele și publicațiunile dlui I. Vulcanu și Negrutiu. Acele articole, cetitorul se

civili și militari ai comisiunei. Membrii civili adevă au cerut, ca pertractările membrilor militari să fie publice, ca așa să poată lua și ei parte la ele. Comisiunea militară însă respingând cererea aceasta s'au sîstat toate pertractările.

* (Inspectoratele de dare) din comitatul Târnavei mici și al Făgărașului 31 Dec. n. se casează și agendele lor se vor purta din 1 Ian. 1881 de inspectoratul de dare al comitatului Târnavei mari respective al comitatului Brașovului.

* (Erariul contra magnaților). Comunele ținătoare de dominiul erarial gherlean precum sînt: Dobricul Lăpușului, Cufoaie, Valeni și Ciobăncuța în anul 1803 fură zălogite conținutul Adam Teleky pentru suma de 18,539 fl. 58¹/₁₈ cr. sub condiția, ca contele să fie obligat, a restitui erariului ace te posesiuni pentru suma numită. În anul 1831 fiscal a voit să recupere satele zălogite. Posesorii de atunci însă opunându se respunpării silirii erariul a încamina proces contra lor. Acest proces trecînd peste revoluția din 1848/9 și peste era absolutistică urmată după revoluție s'a terminat abia în anul 1878. Competentul tribunal din Dej condamnă pe posesorii prezenți ai numitelor domenii și a-decă pre contesa Carol Degenfeld, născută Anguste Teleky, pre contesa Teleky născută Clementine Teleky, contesa Iuliu Andrassy născută Catinca Kendeffy, pre baroneasa Lupu Wesselényi, născută Rosalia Kendeffy, pre contele Emeric Degenfeld ș. a. m. m. la edarea acelor dominiuri erariului în termen de 15 zile. Această sentință fiind infirmată atît din partea tablei regesci din Mureș-Oșorheiu, cît și din partea Curiei ca tribunalul suprem și ultima instanță, a intrat în putere de lege.

* (Colegiul pentru alegearea episcopilor). Cetim sub titlul acesta în foile de preste Carpați: Ședința de Duminică 30 Noemvre se deschide la ora 2 d. a. sub președința Em. S. Mitropolitul primat, fiind prezenți Em. L. cei doi mitropoliți, și 5 episcopi, membri ai Sinodului, 32 d-nii senatori și 77 d-ni deputați, în total 116 membri. Em. Sa Metropolitul primat anunță că colegiul este convocat pentru a alege pe episcopul parohiei Râmnicul Noul Severin și roagă pe Em. L. Episcopii și pe d-nii senatori a procedă la vot.

Procedănduse la votarea la despozierea scrutinului s'au constată că au intrunit: Em. S. arhierul Iosef Bobulescu 96 Cal. Orlean 20 voturi din 121 votanți au fost 5 bilete albe și o abținere.

Em. S. Iosef Bobulescu este proclamat episcop de Râmnic. Em. S. Bobulecu, luând cuvîntul ăce că e adănc mișcat de încrederea ce-i s'a dat. Ori ce expresiuni ar întrebuița spre a mulțami ar fi mai pre jos de simțimintele de recunos-

bine voiască a le privi ca comentare la aceasta. Brașov în Noemvre 1880.

(Jon Gorun) A. I. Castor. stud. în c. m.

Deși nu sîntem neprietini unei critice literare cît de severe, fie ea îndreptată chiar și în contra noastră: totuși ne simțim îndemnați, a face reservele noastre față cu unele asprimi ale articolului precedent, cu deosebire încât aceste privesc pe redactorul „Familiei” și „Ședătoarei”, care mai cu seamă în timpul din urmă a dat dovezi de multă sîrguință intru propagarea întreprinderilor sale literare.

Redacțiunea.

cîntă ce are în sufletul său. Nu poate mulțami. Altfel de cît a promise solemn că, în fațetei, ca episcop, se va inspira de faptele marilor sei predecesori, de simțimintele elementului românesc oltean, în mijlocul căruia e trimis (aplaufe) și unde va duce cu pacea, unirea și caritatea (aplaufe). Tare cu credința în misericordia lui D-ău, care a voit a l' readuce la acest mare și înalt grad, promito încă odată a face, în siera puterilor sale, binele.

Ca păstor va fi tot-dauna acolo unde va fi și turma.

Să trăească A. S. R. Carol I! Să trăească A. S. R. Doamna!

Să trăească reprezentanții națiunii! Să trăească guvernul!

* (Cutremur fără sfîrșit). În Agram s'a repețit în 11 Dec. mai de multe ori cutremurul. Eată ce ne spune „Agr. Ztg.” O sgduidură domoală, ce s'a întemplat pe la douăsprețee și jumătate noaptea nu e simțit de cei mai mulți locuitori fiind timpul somnului dîntăiu. Pe la 3 oare 24 minute dimineața însă sună o sgduidură vehementă în direcțiunea Nordost spre Sudest. Cutremurul durănd 2 secunde a fost mai așa de vehement ca cel simțit în noaptea de 7 spre 8 Dec. n. În etagele deasupra sunau ferestrele și ici colo cadea și varul depă ziduri. Despre asemenea cutremuri se scrie acum și din Germania medie cu deosebire din ținutul sudic de Taunus. Așa de exemplu în Wiesbaden, unde dupăcum se scrie deacolo, în 9 Dec. noaptea s'a simțit în toate părțile orașului o sgduidură bunioasă.

* (Mareșalul Bazaine) face în Madrid o colecță de bani pentru călugări belgieni alungați din Franția.

* (Un pod întreg de oțel) în lungime de 1067 metri este zidit preste riul Missuri în America. Acest pod, unicul în felul său în toată lumea, este dat comunicației din anul trecut și se ține de calea ferată Chicago-Alten.

* (Profesorul Meynert despre sediul sufletului.) Profesorul Meynert din Viena ținu în zilele trecute o disertație despre sediul sufletului. Părerile distinsului psihiatru au culminat în argumentarea tesei dovedită până la evidența de fisiologii mai noi, că la producerea manifestărilor fizice și psihice nu colucreează toți creierii și că fie-care manifestare de natură fizică și psihică ar fi opera activității unei părți locale creierilor. El susține această teză referindu-se la experimentele multiple și minunate de cari psihologii s'au folosit asupra animalelor viețuitoare, și a pus în evidență, prin table colorate, funcțiunile părților locale ale creierilor. Cu cît aceste centre vor fi mai numeroase, cu atît capacitatea creierilor va fi mai mare; nu mărimea ci singur numărul circumvoluțiilor hotărăesc puterile spirituale ale individului.

Profesorul Meynert admite, că cercetarea omenească are să întempline pe a acest tîrîm mari dificultăți; cercetarea omenească, care vrea să deslege cu mijloace atît de insuficiente enigmele nesîrșitului univers. Tocmai pentru că ținta urmărită este însă atît de mare și de sublimă, oamenii științei să nu descurageze de fel.

(R. L.)

* (Timpul). Precănd pe la Sibiu și giur domnesce timp de primăvară împreunat cu ploii, se scrie din Galați cu datul de 13 Dec. n. că peacolo domnesce o eamnă strictă cu un frig de 13 grade. Prin Rusia a înghețat toate riurile tun, încât mai multe firme de spediriți au întreprins aședarea de căi ferate pe ghiășă spre transportarea marfurilor.

Bursa de Viena și Pesta din 14 Decemvre 1880

Table with columns for Viena and Pesta, listing various financial instruments and their values.

Economico.

Medias, 9 Decemvre n. Pro hectolitru: Grâu 7.50-8.00; Săcără 6.40-6.80; Săcără 5.40-6.00; Ovăs 2-2.40; Cucuruz 3-3.25; Sămînță de cânepă 3.50-4.00; Fasole 4.50-5.50 mazeră. —; Cartofi 1.80-2.10; Fân 1.20-1.40; cel vechiu; cel nou 1. —; Căneapă 24-26; Sîmînță pro 100 chilo: 48-65; unsoare de porc 60; Său de luminări 1.30; Spirit pro grad 1.00; carne de vițel pro chilo 40 cr. carne de porc 40- 24 cr. carne de vițel 40 cr.; carne de berbec 28 cr.; ouă 5 de 10 cr. Tîrgul de aji au fost bine cercetat.

Brașov, 10 Decemvre n. Pro hectolitru Grâu 5.50-6.50; Grâu săcără 6.30; Săcără 5.40-6.50; Orz 3.50-3.80; Ovăs 1.05-2.20; Cucuruz 5.30; Mălaiu 4.80; Mazere 6; Linte 6; 10.30; Fasole 4.50; Sămînță de in 11.20 Sămînță de cânepă 3.40; Cartofi 1.10; pro chilo: carne de vițel 44 cr. carne de porc 48 carne carne de vițel — cr. de berbec 28 cr. Său de bovine proaspăt 1. 35; (pro 100 chilo); topit 48 fl.

Budapesta, 11 Dec. Deși neam exprimat părea în raportul trecut, că semnele descrise atunci ne prooce severitatea timpului rece și plin de zăpadă a unei, cu bucurie trebuie să raportăm, că earna în sensul adevărat și obicinuită pe vremea aceasta încă nu nea venit. Veți bine am petrecut zilele dîntăiu ale săptămănei trecute mai mult prin case, căci într'adever temperatura devenise rece, plouănd ici colo mesteacat cu puțnă ninoare. Să se pună însă zăpadă, cum este datina și se și aștepta, nici vorbă. Timpul în zilele din urmă ale săptămănei trecute deveni carăși senin și cu deosebire preste și foarte cald, încât într'adever, cugetai că ești în timpul cel mai plăcut de primăvară. Toate aceste înaintea însă rîul, că se înmulțesc soarecii de pe cîmp, cari până acumă încă n'au făcut firească nici a stricăciunii, dară dacă nu va veni zăpadă încă vreo săptămăna doamnă, atunci ni s'ar stricăciuni, că holdele cele frumoase vor avă să sufere mult prin ei, cari le rod rădăcinile și le cășunează vestejirea. Avem însă nădejde, că tot trebuie să căpătăm zăpadă schimbănduse temperatura în ziua de urmă a săptămănei trecute. Comunicația pretindîntă este foarte viaie, negoățele foarte mulțamitoare și prețurile articolelor nici prea scumpe nici prea eține. În privința acestora notăm în special

Grăul la 70,000 m. m. s'a vîndut cu fl. 10-11.75; Săcără 4000 m. m. cu fl. 9.80-10.20; Orzul la 7000 m. m. cu fl. 6-6.50; ovăsul 5000 m. m. cu fl. 5-6.25; cucuruzul 8000 m. m. cu fl. 5-5.90; tînă năci de astă dată n'au cam trecut, asemenea și păstăioasele: lămile s'au vîndut cu fl. 2-3.25 per chilogram;

Poreci în numer total de preste 69 de mii capete au avut trecere viaic. Din Ungaria de jos au fost preste 4000, din România numai vreo 60 și din Ardeal la 40 capete; unsoarea de porc s'a vîndut cu fl. 64-65; slănina cu fl. 51-52; s'eul cu fl. 47-48; spiritul en gros cu fl. 31-32.50; en detail cu fl. 33-34 50;

Peile n'au fost căutate și cari s'au putut vînde au trecut abia cu prețurile de mai înainte.

CONCURS.

La școala confes. gr. or. română din comuna Zorlontiu-mic protopresbiteratul Caransebeșului, are a se întregi stațiunea învățătorească, pentru creea să ecrie concurs cu terminul până la finea lui Ianuarie 1881 vechiu.

Emolumentele sînt: 1. Salariul învățătorec în bani gata 250 fl. 2. Două jugere pământ arătoriu în estavilane.

3. Cortel liber cu 3 încăperi precum și 3/4 juger grădină. 5. Opt (8) metri lemne.

Doritorii de a se aplica ca învățători la această stațiune au să și subsecernă cererile lor înzestrate cu documentele prevădute în „Statutul organic” și regulamentulul congresual din 1878 inspecțiunei scol. gr. or. rom. în Zorlontiu-mic.

1-2 Comitetul parohial.

Nr. 261. 3-3

Prolungire de concurs.

Concursul pentru stațiunea învățătorească din comuna Certeș cu salariu anual de 150 fl. curtiar și lemne pentru foc se prolongeșce până la 15 Decemvre 1880. st. v.

Concurenții au ași substerne suplicele lor, prevădute cu atestatele de calificațiune, la oficiul protopresbiteratul gr. or. al Gioagiului I. Hondol pr Deva.

[72] 2-3

Noi vindem depositul nostru de măruri cu adjustment cu tot foarte efin. Reflectanții să se adreseze direct cătră noi.

Adolf & Leopold Fleissig, prăvălie de măruri de tîiat în Făgăraș.

Epilepsia (boala grea), sgărciuri, și casurile cele mai îndărătnice, le vindem în timpul cel mai scurt după o metodă proprie numai mie și totdeauna cu succes, și în scris. Medic special Dr. Helmsen în Berlin N. W., Louisen Strasse 32. Sute s'au vindecat deja. [66] 20-24

FABRICĂ de vestminte rituale (odăjdii) și recuisite bisericesci de rit latin și grec. Vestminte de liturgie, dalmatice, pluviale, albe, rochete, prapori, flamuri, monstranțe, potire, ciborii, cadelnițe, candel, sfesnice din argint de china și de probă. Recuisite pentru Pontificale foarte bogate ajustate și cu prețurile cele mai convenabile. Zambach și Gavora, în Budapesta strada Vațului (Vazci uteza) Nr. 17. Comandă se efectuesc în timpul cel mai scurt și prompt. — Obiectele care nu convin se schimbă cu altele. [73] 1-12